

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ МІСЬКОГО ГОСПОДАРСТВА

**В.М. Ладиженський,
Н.О. Телюра**

КОНСПЕКТ ЛЕКЦІЙ

навчальної дисципліни

ЕКОЛОГІЧНЕ ІНСПЕКТУВАННЯ

(для студентів 5 курсу денної і 6 курсу заочної форм навчання
освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, спеціальності 7.070801 (7.04010601)
„Екологія та охорона навколишнього середовища”)

Харків ХНАМГ 2011

Ладиженський В. М. Конспект лекцій навчальної дисципліни «Екологічне інспектування» (для студентів 5 курсу денної і 6 курсу заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, спеціальності 7.070801 (7.04010601) „Екологія та охорона навколишнього середовища”) / Ладиженський В.М., Телюра Н.О.; Харк. нац.. акад.. міськ. госп-ва. – Х.: ХНАМГ, 2011. – 31 с.

Автори: В.М. Ладиженський, Н.О. Телюра

Рецензент: завідувач кафедру Інженерної екології міст,
д.т.н., проф. Ф. В. Стольберг

Затверджено на засіданні кафедри інженерної екології міст протокол
№ 1 від 04.09.2009 р.

ЗМІСТ

Вступ.	4
1. Органи що здійснюють екологічне інспектування.	5
1.1. Державна екологічна інспекція.	5
1.2. Державне управління охорони навколишнього природного середовища.	9
2. Екологічне інспектування повітряноохоронної діяльності.	10
3. Державний контроль за охороною водних ресурсів.	11
4. Екологічне інспектування використання земельних ресурсів.	13
5. Екологічне інспектування меліоративних робіт.	14
6. Екологічне інспектування рекультиваційних робіт.	15
7. Контроль діяльності об'єктів природно-заповідного фонду.	16
8. Взаємодія екологічної інспекції з підрозділами державних установ. .	16
9. Результати екологічного інспектування.	17
10. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства.	18
Список джерел	30

ВСТУП

Екологічне інспектування – одне із завдань і видів діяльності, що здійснюються підрозділами, підпорядкованими Міністерству охорони навколишнього природного середовища України.

Метою екологічного інспектування є запобігання, встановлення та усунення правопорушень природоохоронного законодавства, що виникають або можуть виникнути під час здійснення господарської діяльності підприємств або окремих громадян.

Екологічне інспектування здійснюється шляхом:

- обстеження джерел забруднення або пошкодження навколишнього середовища чи його окремих компонентів;
- виявлення і оцінки впливу негативних чинників на стан довкілля;
- прийняття відповідних заходів щодо усунення виявлених правопорушень природоохоронного законодавства та притягнення винних у цьому осіб до відповідальності, а також сприяння відшкодуванню збитків, нанесених довкіллю, інженерним спорудам, суб'єктам підприємницької діяльності та окремим громадянам.

Екологічне інспектування поділяється на обстежувальне та дозвільне.

Обстежувальне інспектування здійснюється під час нагляду та контролю за джерелами шкідливого впливу на навколишнє середовище.

Дозвільне інспектування є упереджувальним заходом і полягає у видачі дозволів здійснення впливів на довкілля в межах чинних екологічних нормативів.

1. Органи, що здійснюють екологічне інспектування

1.1. Державна екологічна інспекція

Обстежувальне екологічне інспектування здійснюється *Державною екологічною інспекцією*, яка є спеціальним підрозділом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України і має свої підрозділи в областях, містах Києві та Севастополі.

Основним завданнями Державної екологічної інспекції є:

- участь в реалізації державної політики у сфері охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорона природних ресурсів, поводження з відходами, небезпечним хімічним речовинами, пестицидами та агрохімікатами, здійснення екологічної безпеки на підвідомчій території

- здійснення державного контролю за додержанням вимог природоохоронного законодавства на підвідомчій території.

Екологічна інспекція відповідно до покладених на неї завдань здійснює державний контроль за:

- додержанням вимог природоохоронного законодавства;
- додержанням правил, нормативів і стандартів у сфері охорони навколишнього природного середовища та екологічної безпеки, поводження з відходами;

- виконанням вимог висновків державної екологічної експертизи;

- додержанням умов виданих дозволів, лімітів та квот на спеціальне використання природних ресурсів, на викиди забруднюючих речовин в атмосферне повітря, на скиди стічних вод у водні об'єкти, на розміщення побутових і промислових твердих відходів;

- забрудненням навколишнього природного середовища внаслідок викидів в атмосферне повітря та скидів стічних вод шляхом проведення інструментально-лабораторних вимірювань показників складу та властивостей

атмосферного повітря та природних вод;

- додержанням вимог екологічної безпеки:

- у зонах спостереження атомних електростанцій;
- у пунктах пропуску через державний кордон України небезпечних хімічних речовин, виробничих та інших видів відходів, пестицидів та агрохімікатів;
- при транскордонному переміщенні об'єктів рослинного і тваринного світу;
- на військових і оборонних об'єктах, під час передислокації військ і військової техніки, проведення військових навчань і маневрів;
- у процесі проведення наукових і дослідно-конструкторських робіт, впровадження у виробництво нової техніки, а також устаткування, технологій і систем що імпортуються.

За результатами своєї діяльності Державна екологічна інспекція подає до Міністерства охорони навколишнього природного середовища пропозиції щодо:

- розроблення та виконання загальнодержавних, регіональних та інших програм з охорони навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення та охорони природних ресурсів, забезпечення або підвищення екологічної безпеки;
- удосконалення системи обліку, звітності та державної статистики з питань охорони навколишнього природного середовища, використання та відтворення природних ресурсів;
- розроблення правил, нормативів і стандартів у сфері охорони навколишнього природного середовища, використання та відтворення природних ресурсів, поводження з відходами, небезпечним хімічним речовинами, пестицидами та агрохімікатами;
- встановлення ставок економічного податку за використання природних ресурсів і забруднення навколишнього природного середовища, а також порядку його стягнення;

- видачі, зупинення дії чи анулювання дозволів, лімітів та квот на спеціальне використання природних ресурсів, викидів і скидів забруднюючих речовин у навколишнє природне середовище, розміщення відходів, транскордонного переміщення об'єктів рослинного і тваринного світу;

- планування та здійснення заходів щодо попередження та реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру з метою забезпечення екологічної безпеки.

Державна екологічна інспекція інформує про свою діяльність органи влади і місцевого самоврядування, а через засоби масової інформації – громадськість про виявлені порушення природоохоронного законодавства, факти забруднення довкілля, недбалого поводження з відходами, небезпечними хімічними речовинами і таке інше.

Екологічна інспекція підтримує і сприяє діяльності громадських організацій у сфері охорони навколишнього природного середовища.

Діяльність екологічної інспекції полягає в обстеженні підприємств, установ і організацій, включаючи військові та інші об'єкти з метою перевірки додержання ними вимог природоохоронного законодавства, раціональне використання, відтворення та охорони природних ресурсів, поводження з відходами, небезпечними хімічними речовинами, пестицидами та агрохімікатами, екологічної безпеки. При необхідності на об'єктах, що обстежуються, здійснюється відбір проб повітря, стічних і природних вод, небезпечних речовин, відходів та інших речовин.

Під час обстеження об'єктів перевірки екологічний інспектор має право одержувати документи, матеріали та іншу інформацію, необхідну для виконання покладених на нього завдань, здійснювати фотографування, звукозапис, кіно- і відеозйомку, одержувати усні або письмові пояснення у зв'язку з порушенням вимог природоохоронного законодавства.

По закінченню обстеження складається акт перевірки, а в разі виявлення порушень природоохоронного законодавства – обов'язковий для виконання припис щодо усунення виявлених порушень.

Посадові особи, внаслідок дій або бездіяльності яких виникли порушення природоохоронного законодавства несуть дисциплінарну, адміністративну або кримінальну відповідальність (див. Розділ 10).

За результатами обстеження інспекція має право обмежити чи тимчасово зупинити експлуатацію об'єктів, що створюють загрозу екологічної безпеки.

Припинення діяльності таких об'єктів здійснюється шляхом опломбування приміщень і устаткування подачі електроенергії або води.

У разі заподіяння шкоди довкіллю, інженерним спорудам, майну чи діяльності окремих підприємств або громадян у судовому порядку здійснюється відшкодування втрат і збитків, завданих внаслідок порушення вимог природоохоронного законодавства.

При виконанні своїх обов'язків екологічна інспекція має право залучати до консультації спеціалістів владних структур, підприємств, установ і організацій за погодженням з їх керівниками до розгляду питань що належать до їх повноважень.

Екологічна інспекція, взаємодіючи з місцевими органами у сфері мисливського господарства і регулювання рибальства, має право зупиняти транспортні засоби, в тому числі плавучі, та проводити їх обстеження і огляд знарядь добування об'єктів рослинного і тваринного світу.

У разі виявлення порушень чинного законодавства інспекція має право вилучити знаряддя добування природних ресурсів, об'єктів рослинного та тваринного світу, транспортні засоби, незаконно добуті природні ресурси і продукцію, що з них вироблена, а також відповідні документи – ліцензії, дозволи.

Державні інспектори з охорони навколишнього природного середовища під час виконання своїх службових обов'язків мають право на носіння форменого одягу, а також на носіння та використання вогнепального зброї і спеціальних засобів стримування правопорушників і власного захисту.

1.2 Державне управління охорони навколишнього природного середовища

Дозвільне екологічне інспектування здійснюється Державними управліннями охорони навколишнього природного середовища в областях.

Дозвільне екологічне інспектування полягає у:

- складанні висновків за результатами екологічної експертизи проектної документації;
- надання суб'єктам підприємницької діяльності дозволів на викиди забруднюючих речовин у атмосферне повітря, на скиди забруднюючих речовин зі стічними водами у водні об'єкти, на розміщення виробничих відходів на території підприємств і за їх межами;
- наданні дозволів на спеціальне використання природних ресурсів, включаючи дозволи на спеціальне водокористування, на користування надрами, ліміти на використання природних ресурсів місцевого значення;
- наданні дозволів на проведення на землях водного фонду робіт з будівництва гідротехнічних і гідрометричних об'єктів, днопоглиблювальних робіт, видобування піску і гравію у руслах річок, прокладення кабелів, трубопроводів та інших комунікацій;
- погодженні вибору земельних ділянок для будівництва об'єктів.

Державне управління охорони навколишнього природного середовища організовує регіональний моніторинг довкілля і забезпечує його функціонування. Держуправління інформує органи влади, органи місцевого самоврядування, а через засоби масової інформації і населення про стан навколишнього природного середовища на відповідній території, оперативно оповіщає про виникнення надзвичайних екологічних ситуацій та про хід виконання заходів щодо їх ліквідації.

2. Екологічне інспектування повітряноохоронної діяльності

Охорона атмосферного повітря від забруднення досягається дотриманням лімітів викидів забруднюючих речовин в атмосферу, встановлених Дозволом, що надається підприємству Держуправлінням охорони навколишнього природного середовища. Проекти Дозволів складаються таким чином, щоб рівень приземних концентрацій забруднюючих речовин, що містяться у викидах, не перевищував ГДК (ОБРВ) на межі санітарно-захисної зони даного підприємства.

Під час перевірки повітряноохоронної діяльності підприємств здійснюється відбір проб викидів по найбільш потужних та найбільш небезпечних джерелах викидів. Результати лабораторних аналізів відібраних проб порівнюються з лімітами викидів забруднюючих речовин, що встановлені Дозволом. Можливо також здійснювати відбір проб повітря у підфакельному просторі для наступного порівняння його складу з результатами розрахунків розсіяння забруднюючих речовин, які містяться у матеріалах інвентаризації.

При інспектуванні обстежується стан пилогазоочисного устаткування, встановлюється ефективність його роботи, перевіряється наявність атестації та термін її дії.

3. Державний контроль за охороною водних ресурсів

Під час здійснення контролю за охороною водних ресурсів перевіряється вплив діяльності підприємств на можливе забруднення природних вод та їх виснаження.

Захист водних ресурсів від виснаження полягає у наступному:

- впровадження оборотних систем водопостачання;
- повторне використання стічних вод;
- встановлення приладів обліку використання води;
- дотримання норм використання та водовідведення.

Захист поверхневих вод від забруднення полягає у дотриманні нормативів скиду стічних вод до міської каналізаційної мережі чи безпосередньо у водний об'єкт, а також вимог до режиму господарської діяльності на водозбірній площі.

Захист підземних вод від забруднення забезпечується наявністю природних або штучних протифільтраційних екранів, що перешкоджають проникненню забруднюючих речовин у підземні водоносні горизонти.

При екологічному інспектуванні водогосподарської діяльності підприємства перевіряється:

- дотримання лімітів збору води з міського водопроводу згідно з умовами Договору на водопостачання, укладеному з КП „Вода”, або з водного об'єкту згідно з Дозволом на спеціальне водокористування; при експлуатації водозаборів підземних вод з глибоких горизонтів перевіряється наявність відповідної ліцензії та термін її дії;

- наявність та термін атестації приладів обліку використання води;

- склад стічних вод, що скидаються до міської каналізаційної мережі або у водні об'єкти, шляхом відбору проб, результати лабораторних аналізів яких порівнюються з нормативами скиду, вказаними у Договорі на водовідведення (умови прийому стічних вод у міську каналізаційну мережу) або у Дозволі на спеціальне водокористування (нормативи ГДС);

- для водовипусків у водні об'єкти – склад природних вод у контрольному та фоновому створах, який порівнюється з нормативами ГДК.

З метою збереження та поліпшення стану поверхневих водних об'єктів здійснюється екологічне інспектування площі водозбору в межах водоохоронних зон та прибережних захисних смуг.

Під час перевірок встановлюється:

- наявність проектів водоохоронних зон;
- визначення на місцевості меж водоохоронних смуг шляхом встановлення знаків з відповідними надписами;
- наявність місць забруднення території водоохоронної зони;
- дотримання встановленого режиму господарської діяльності в межах водоохоронних зон і прибережних захисних смуг;
- наявність будівель і споруд, які не повинні знаходитися на території водоохоронної зони;
- стан та ефективність експлуатації гідротехнічних та очисних споруд (нагірні канали, захисні дамби, біоплато і ін.), розташовані в водоохоронній зоні;
- стан захисної деревно-чагарникової та трав'янистої рослинності на території водоохоронної зони.

Будівлі і споруди, які не повинні знаходитися на території водоохоронної зони, підлягають перенесенню за її межі.

Полігони та звалища твердих побутових та виробничих відходів, інші споруди, що являють собою потенційну небезпеку забруднення підземних вод, слід розташовувати на ділянках, геологічна будова яких складається з потужного шару водонепроникливих гірських порід (глин, алевролітів щодо). У протилежному випадку такі споруди повинні мати протифільтраційний екран та обладнані спостережним свердловинами для відбору проб води з метою з'ясування впливу цих споруд на стан підземних водоносних горизонтів.

4. Екологічне інспектування використання земельних ресурсів

При екологічному інспектуванні земельних ділянок перевіряється:

- наявність Державного акту права власності на землю або Договору оренди, де вказані координати, цільове призначення земельної ділянки та її розміри;
- використання земельної ділянки відповідно до цільового призначення;
- розташування меж земельної ділянки відповідно до встановлених розмірів;
- наявність ділянок, забруднених сільськогосподарськими та побутовими відходами, пестицидами та іншими хімічними речовинами; для встановлення чого здійснюється відбір проб ґрунтів;
- стан ґрунтового покриву, включаючи наявність осередків водної та вітрової ерозії, виснаження родючості;
- наявність і стан полезахисних лісових смуг, заходів протидії водної ерозії.

5. Екологічне інспектування меліоративних робіт

Меліорація – це система заходів, спрямованих на поліпшення родючості сільськогосподарських угідь. Розрізняють меліорацію гідротехнічну, хімічну і фітомеліорацію.

Меліорація гідротехнічна – сукупність заходів по зрошенню, обводненню і осушенню земель для сільськогосподарського використання з метою покращення їх водного режиму.

Меліорація хімічна полягає головним чином у регулюванні лужності і кислотності ґрунтів шляхом внесення відповідних хімічних речовин.

Фітомеліорація передбачає використання певних видів рослин для зниження мінералізації та надмірного зволоження ґрунтів, застосування сівозмін сільськогосподарських угідь.

Екологічне інспектування меліоративних робіт полягає в обстеженні та оцінці стану земельних угідь, де здійснюється меліорація.

Зрошування земель не повинно призводити до заболочування та засолення угідь. При обстеженні зрошувальних масивів встановлюється фактичний рівень ґрунтових вод, який порівнюється з проектним, що спостерігався до початку зрошення. Здійснюється відбір проб ґрунтів для подальшого хімічного аналізу на вміст солей та мінеральних елементів і порівняння з хімічним складом ґрунту до початку зрошувальних робіт.

Обводнення має на увазі забезпечення водою безводних та маловодних районів, яке відбувається шляхом спорудження каналів та водогонів від великих річок, як правило, зрегульованих. Обводнювальні канали не повинні бути джерелом підтоплення прилеглої території.

Осушення земель, які були раніш заболоченими, не повинно викликати вітрову ерозію ґрунтів.

Хімічна меліорація земель може призвести до перевищення залишкових концентрацій речовин – меліорантів. При екологічному інспектуванні таких земель здійснюється відбір проб для хімічного аналізу ґрунтів для з'ясування ступеню забрудненості хімічними меліорантами.

При екологічному інспектуванні земель встановлюється дотримання періодичності сівозмін і ефективність застосування фітомеліорації.

6. Екологічне інспектування рекультиваційних робіт

Необхідність рекультивації території виникає після закінчення видобування корисних копалин відкритим способом, включаючи такі поширені копалини, як пісок та глина.

Мета рекультивації – повернення території видобутку корисних копалин для використання у сільському господарстві, для лісових насаджень та для інших потреб.

Процес рекультивації території видобутку повинен починатися в міру того, як окремі ділянки позбуваються покладень корисних копалин.

Рекультивація територій складається з трьох етапів.

На першому етапі порожнина, що утворилася внаслідок видобутку корисних копалин, заповнюється відходами видобутку, будівництва або іншими нейтральними відходами. На другому етапі після планувальних робіт поверхня засипається родючим ґрунтом товщиною 0,5 – 1,0 м і більше. На третьому етапі здійснюється посадка трав'яної рослинності, чагарників та дерев.

Необхідність у рекультивації виникає також по закінченні будівельних робіт при спорудженні об'єктів. В цьому випадку рекультиваційні роботи полягають у плануванні території з подальшим її оздобленням шляхом посадки рослинності, а також асфальтування окремих ділянок та проїздів.

Екологічне інспектування рекультиваційних робіт полягає у встановленні установ, відповідальних за проведення рекультивації, контролю строку початку рекультиваційних робіт, визначених проектом організації видобутку корисних копалин або проектом організації будівельних робіт, дотриманням стадійності виконання рекультиваційних робіт та їх якості.

7. Контроль діяльності об'єктів природно-заповідного фонду

Державний контроль територій та об'єктів природно-заповідного фонду полягає у перевірках:

- додержання режиму заповідання;
- організації охорони заповідних територій та об'єктів;
- діяльності служби охорони заповідної території та належне виконання нею своїх службових обов'язків;
- наявності охоронних зон територій та об'єктів природно-заповідного фонду, їх визначення на місцевості, дотримання встановленого режиму господарської діяльності в межах охоронних зон.

8. Взаємодія екологічної інспекції з підрозділами державних установ

Державна екологічна інспекція під час виконання своїх службових обов'язків взаємодіє з відповідним державним службами:

- з державною лісовою охороною – при обстеженні стану лісових територій;
- з держрибінспекцією – при обстеженні стану рибогосподарських водних об'єктів і контролю за здійсненням промислового, любительського та спортивного рибальства;
- з державною службою охорони природно-заповідного фонду – при обстеженні територій та об'єктів природно-заповідного фонду.

9. Результати екологічного інспектування

По закінченню перевірки діяльності підприємства представником Державної екологічної інспекції складається протокол перевірки, де вказується:

- об'єкт, що підлягав обстеженню, і його характеристика;
- виявлені під час обстеження об'єкту порушення природоохоронного законодавства і яким чином вони були встановлені;
- висновки за результатами перевірки об'єкту.

Протокол перевірки підписується екологічним інспектором, що здійснював обстеження об'єкту, та керівником (відповідальним представником) установи, яку перевіряли, і затверджується керівником обласної екологічної інспекції.

У разі відмови керівника підприємства підписати протокол перевірки на місці його підпису екологічний інспектор робить запис: „Від підпису протоколу відмовився”.

За висновками перевірки складаються:

- припис щодо виявлених порушень природоохоронного законодавства і терміни їх усунення, який передається керівникові підприємства, де здійснювалося екологічне інспектування, для прийняття відповідних заходів;
- постанова про застосування міри відповідальності за виявлені порушення природоохоронного законодавства, яку підписує керівник обласної екологічної інспекції.

10. Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства

Порушення законодавства про охорону навколишнього природного середовища тягне за собою встановлену законодавством України дисциплінарну, адміністративну, цивільну і кримінальну відповідальність.

Види дисциплінарних стягнень: зауваження, догана, строга догана, переведення на нижчеоплачувальну роботу або на нижчу посаду, звільнення з роботи.

Дисциплінарні стягнення накладаються на посадову особу, що допустила екологічні правопорушення, її керівництвом за поданням державних органів охорони навколишнього природного середовища, згідно з законодавством України про працю.

Види адміністративних стягнень: попередження; штраф (до 100 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян), оплатне вилучення або конфіскація знаряддя, що стало предметом вчинення правопорушення; конфіскація незаконно добутого або грошей, отриманих від його продажу; позбавлення права займатися певною діяльністю громадянину, що вчинив правопорушення; виправні роботи строком до 2 місяців; адміністративний арешт строком до 15 діб. Виправні роботи і адміністративний арешт призначаються за рішенням суду.

Визначення адміністративних стягнень та порядок їх вчинення здійснюється згідно з Кодексом України про адміністративні правопорушення.

Цивільна відповідальність полягає у відшкодуванні збитків, заподіяних внаслідок порушення норм і вимог природоохоронного законодавства, включаючи неoderжані прибутки за час, необхідний для відновлення якості навколишнього природного середовища і відтворення природних ресурсів до стану, придатного для використання за цільовим призначенням, згідно з Цивільним кодексом України.

Кримінальна відповідальність, що вчиняється за рішенням суду, полягає у накладанні значних штрафів (від 100 неоподатковуваних мінімумів доходів

громадян), обмеженні або позбавленні волі осіб, з вини яких виникли тяжкі наслідки для довкілля і здоров'я людей або спричинило загибель людей.

Визначення кримінальних стягнень та порядок їх вчинення здійснюється згідно з Кримінальним кодексом України.

Санкції за окремі порушення природоохоронного законодавства наведені далі у табличній формі, де застосовано такі скорочення:

ЗПОНПС – Закон України „Про охорону навколишнього природного середовища”

ЗКУ – Земельний кодекс України

ВКУ – Водний кодекс України

КУПН – Кодекс України про надра

ЛКУ – Лісовий кодекс України

ЗПОАП – Закон України „Про охорону атмосферного повітря”

ЗППЗФ - Закон України „Про природно-заповідний фонд України”

ЗПВ – Закон України „Про відходи”

ЗПРС – Закон України „Про рослинний світ”

ЗПТС – Закон України „Про тваринний світ”

ЗПЧК – Закон України „Про Червону книгу України”

ЗПЕЕ – Закон України „Про екологічну експертизу”

ЗПЕА – Закон України „Про екологічний аудит”

АКУ – Кодекс України про адміністративні правопорушення

ККУ – Кримінальний кодекс України

НМДГ – неоподатковуваний мінімум доходів громадян

МРЗП – мінімальний розмір заробітної плати

Відповідальність за порушення природоохоронного законодавства

Кваліфікація правопорушень законодавства	Санкції	Нормативні документи
1	2	3
Недодержання екологічних вимог під час проектування, розміщення, будівництва, реконструкції та прийняття в експлуатацію об'єктів чи споруд, недодержання строків, встановлених для кожного етапу будівництва природоохоронних об'єктів чи споруд, або строків прийняття їх в експлуатацію	Штраф на: громадян від 1 до 15 НМДГ, на посадових осіб від 5 до 20 НМДГ	ЗПОНПС ст. 68е АКУ ст. 79-1
Порушення правил екологічної безпеки. Порушення порядку проведення екологічної експертизи, правил екологічної безпеки під час проектування, розміщення, будівництва, реконструкції, введення в експлуатацію, експлуатації та ліквідації підприємств, споруд, пересувних засобів та інших об'єктів, якщо це спричинило загибель людей, екологічне забруднення значних територій або інші тяжкі наслідки	Позбавлення волі на строк від 5 до 10 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років	ЗПОНПС ст. 68б ЗПЕЕ ст. 50 ККУ ст. 236
Розробка і здача проектів, іншої аналогічної документації без обов'язкових інженерних систем захисту довкілля або введення в експлуатацію споруд без такого захисту, якщо вони створили небезпеку тяжких екологічних аварій або екологічних катастроф, загибелі або масового захворювання населення, інших тяжких наслідків.	Позбавлення права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до 3 років або обмеження волі на той самий строк	ЗПОНПС ст. 68е ККУ ст. 253-1
Ті самі дії, що спричинили такі наслідки.	Обмеження або позбавлення волі на строк до 5 років	ККУ ст. 253-2
Порушення правил застосування, зберігання, транспортування, знешкодження, ліквідації та захоронення пестицидів і агрохімікатів, токсичних речовин та інших препаратів	Штраф на: громадян від 3 до 7 НМДГ, посадових осіб від 7 до 10 НМДГ	ЗПОНПС ст.68й АКУ ст. 83
Невиконання правил і норм у процесі створення, виробництва, зберігання, транспортування, використання, знешкодження, ліквідації, захоронення мікроорганізмів, біологічно активних речовин та інших продуктів біотехнологій	Штраф на: громадян від 5 до 8 НМДГ, посадових осіб від 7 до 10 НМДГ	ЗПОНПС ст.68й АКУ ст. 90-1
Перевищення затверджених лімітів та нормативів використання природних ресурсів	Штраф на: громадян від 1 до 6 НМДГ, посадових осіб від 3 до 10 НМДГ	ЗПОНПС ст.68є; ст. 68ж АКУ ст. 91-2

1	2	3
Ненадання повної та достовірної екологічної інформації	Штраф на посадових осіб від 3 до 10 НМДГ	ЗПОНПС ст. 68л АКУ ст. 91-4
Приховування або умисне перекручення відомостей про екологічний стан, в тому числі радіаційний, який пов'язаний із забрудненням земель, водних ресурсів, атмосферного повітря, харчових продуктів і продовольчої сировини і такий, що негативно впливає на здоров'я людей, рослинний і тваринний світ, а також про стан захворюваності населення в районах з підвищеною екологічною небезпекою.	Штраф до 100 НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років, або обмеження волі на строк до 3 років	ЗПОНПС ст. 68л ККУ ст.238-1
Ті самі діяння, вчинені повторно або в місцевості, оголошену зоною надзвичайної екологічної ситуації, або такі, що спричинили загибель людей чи інші тяжкі наслідки	Обмеження або позбавлення волі на строк від 2 до 5 років з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років або без такого	ККУ ст. 238-2
Невжиття заходів щодо ліквідації наслідків екологічного забруднення. Ухилення від проведення або неналежне проведення на території, що зазнала забруднення небезпечними речовинами або випромінюванням, дезактиваційних чи інших відновлювальних заходів щодо ліквідації або усунення наслідків забруднення, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Обмеження або позбавлення волі на строк до 5 років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років	ЗПОНПС ст. 68і ККУ ст. 237
Самовільне зайняття земельної ділянки	Штраф на: громадян від 10 до 50 НМДГ, посадових осіб від 20 до 100 НМДГ. Самовільно зайняті земельні ділянки підлягають поверненню власникам землі або землекористувачам без відшкодування затрат, понесених за час не законного користування ними. Приведення земельних ділянок у придатний для користування стан, включаючи знесення будинків, будівель і споруд, здійснюється за рахунок громадян або юридичних осіб, які самовільно зайняли земельні ділянки. Повернення самовільно зайнятих земельних ділянок провадиться за рішенням суду.	ЗКУ ст. 211б АКУ ст. 53-1 ЗКУ ст. 212

1	2	3
Перекручення або приховування даних державного земельного кадастру, в тому числі про наявність земель запасу або резервного фонду, про стан земель	Штраф на посадових осіб від 5 до 20 НМДГ	ЗКУ ст. 211є АКУ ст. 53-2
Псування та забруднення сільсько-господарських та інших земель хімічними і радіоактивними речовинами, нафтою та нафтопродуктами, неочищеними стічними водами, виробничими та іншими відходами, а так само невжиття заходів по боротьбі з бур'янами	Штраф на: громадян від 10 до 20 НМДГ посадових осіб від 15 до 30 НМДГ	ЗКУ ст. 211в АКУ ст. 52
Забруднення або псування земель речовинами, відходами чи іншими матеріалами, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей або довкілля Ті самі діяння, що спричинили загибель людей, їх масове захворювання або інші тяжкі наслідки	Штраф до 200 НМДГ або позбавлення права обіймати певні посади чи займа-тися певною діяльністю на строк до 3 років Обмеження або позбавлення волі на строк від 2 до 5 років, з позбавленням права обіймати певні посади чи займатися певною діяльністю на строк до 3 років або без такого	ЗКУ ст. 211в ККУ ст. 239 ККУ ст. 239
Порушення права використання земель, в тому числі використання земель не за цільовим призначенням, знищення або пошкодження протиерозійних гідротехнічних споруд, захисних лісових насаджень	Штраф на: громадян від 5 до 25 НМДГ, посадових осіб від 15 до 30 НМДГ	ЗКУ ст. 211г; ст. 211з АКУ ст. 53
Безгосподарське використання земель, якщо це спричинило тривале знищення або втрату їх родючості, виведення земель з сільськогосподарського обороту, змивання гумусного шару, порушення структури ґрунту	Штраф до 250 НМДГ або обмеження чи позбавлення волі на строк до 2 років з позбавленням права обіймати певні посади або займатися певною діяльністю на строк до 3 років або без такого	ЗКУ ст. 211 ККУ ст. 254
Зняття та перенесення ґрунтового покриву земельних ділянок без спеціального дозволу, невиконання умов зняття, збереження і використання родючого шару ґрунту	Штраф на: громадян від 10 до 20 НМДГ, на посадових осіб від 20 до 50 НМДГ	ЗКУ ст. 211и АКУ ст. 53-3
Порушення строків повернення тимчасово зайнятих земель, не приведення їх у стан, придатний для використання за призначенням	Штраф на: громадян від 10 до 20 НМДГ, посадових осіб від 15 до 30 НМДГ	ЗКУ ст. 211д АКУ ст. 54-1
Непроведення рекультивациі порушених земель	Штраф на: громадян від 5 до 10 НМДГ, посадових осіб від 10 до 30 НМДГ	ЗКУ ст. 211ж АКУ ст. 54-2

1	2	3
Самовільне відхилення від проектів землеустрою	Штраф на: громадян від 5 до 20 НМДГ, посадових осіб від 15 до 30 НМДГ	ЗКУ від 211і АКУ ст. 55
Знищення межових знаків меж землекористувачів	Штраф від 5 до 10 НМДГ	ЗКУ ст. 211е АКУ ст.56
Порушення правил охорони надр, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей чи довкілля, а також незаконне видобування корисних копалин, крім загальнопоширених. Ті самі діяння вчинені повторно або, якщо вони спричинили загибель людей, їх масове захворювання, інші тяжкі наслідки або вчинені на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду	Штраф до 50 НМДГ або обмеження волі на строк до 2 років Обмеження або позбавлення волі на строк від 2 до 5 років з конфіскацією незаконно добутого і знаряддя видобування	КУПН ст. 65 ККУ ст. 240-1 ККУ ст. 240-2
Самовільна забудова площ залягання корисних копалин, знищення або пошкодження спостережних режимних свердловин на підземні води, маркшейдерських і геодезичних знаків	Штраф на: громадян від 4 до 6 НМДГ, посадових осіб від 10 до 14 НМДГ Самовільна забудова площ залягання корисних копалин припиняється без вішкодування понесених витрат	КУПН ст. 65 АКУ ст. 57 КУПН ст. 66
Вибіркова відробка багатих ділянок родовищ, псування родовищ корисних копалин та інші порушення вимог раціонального використання їх запасів	Штраф на посадових осіб від 10 до 14 НМДГ	КУПН ст. 65 АКУ ст. 57
Невиконання вимог щодо приведення гірничих виробок і бурових свердловин, які ліквідуються або консервуються, в стан, що забезпечує безпеку населення, а також вимог щодо збереження родовищ, гірничих виробок і бурових свердловин на час консервації	Штраф на посадових осіб від 10 до 14 НМДГ	КУПН ст. 65 АКУ ст. 57
Порушення умов ліцензії (дозволу) на користування надрами, якщо це не пов'язано з отриманням доходу у великих розмірах	Штраф від 10 до 100 НМДГ	КУПН ст. 65 АКУ ст. 57
Забруднення і засмічення вод, порушення водоохоронного режиму на водозборах	Штраф на: громадян від 3 до 7 НМДГ, посадових осіб від 5 до 8 НМДГ	ВКУ ст. 110-2; ст. 110-3 АКУ ст. 59
Порушення правил охорони вод, якщо це причинило забруднення поверхневих чи підземних вод, або виснаження водних джерел і створило небезпеку для життя, здоров'я людей чи для довкілля. Ті самі діяння, якщо вони спричинили загибель або захворювання людей, масову загибель об'єктів тваринного і рослинного світу або інші тяжкі наслідки	Штраф від 100 до 200 НМДГ або обмеження волі на строк до 5 років, або позбавлення права обіймати певні посади на той же строк Обмеження або позбавлення волі на строк до 5 років ²	ВКУ ст. 110-2 ККУ ст. 242-1

1	2	3
Введення в експлуатацію підприємств, комунальних та інших об'єктів без споруд та пристроїв, що запобігають забрудненню і засміченню вод або їх шкідливому діянню	Штраф на посадових осіб від 5 до 8 НМДГ	ВКУ ст. 110-5 АКУ ст. 59
Забір води з порушення лімітів водо користування, самовільне проведення гідротехнічних робіт, безгосподарне використання води, порушення правил ведення первинного обліку вод, що забираються з водних об'єктів і скидаються до них, та визначення якості вод, що скидаються	Штраф на посадових осіб від 5 до 8 НМДГ	ВКУ ст. 110-6; ст. 110-7; ст. 110-8 АКУ ст. 60
Пошкодження водогосподарських споруд і пристроїв, порушення правил їх експлуатації	Штраф на: громадян від 3 до 7 НМДГ, на посадових осіб від 5 до 8 НМДГ	ВКУ ст. 110-9 АКУ ст. 61
Порушення порядку здійснення викиду забруднюючих речовин в атмосферу або впливу на неї фізичних або біологічних факторів	Штраф на посадових осіб від 5 до 8 НМДГ	ЗПОАП ст. 33 АКУ ст. 78
Порушення порядку здійснення діяльності, спрямованої на штучні зміни стану атмосфери і атмосферних явищ	Штраф від 5 до 7 НМДГ	ЗПОАП ст. 33 АКУ ст. 78-1
Введення в експлуатацію нових і реконструйованих підприємств, споруд та інших об'єктів, які не відповідають вимогам щодо охорони атмосферного повітря, невикористання встановлених споруд, устаткування, апаратури для очищення і контролю викидів в атмосферу, порушення правил їх експлуатації	Попередження або штраф на посадових осіб від 5 до 8 НМДГ	ЗПОАП ст. 33 АКУ ст. 79
Забруднення атмосферного повітря шкідливими речовинами та відходами виробництва, якщо це створило небезпеку для життя, здоров'я людей чи довкілля Ті самі дії, що спричинили загибель людей або інші тяжкі наслідки	Штраф від 100 до 200 НМДГ або обмеження волі на строк до 3 років з позбавленням права обіймати певні посади на строк до 3 років або без такого Обмеження або позбавлення волі на строк від 2 до 5 років з позбавленням права обіймати певні посади на строк до 3 років або без такого	ЗПОАП ст. 33 ККУ ст. 241-1 ККУ ст. 241-2
Випуск в експлуатацію транспортних та інших пересувних засобів з перевищенням нормативів вмісту забруднюючих речовин у відпрацьованих газах, а також рівня впливу фізичних факторів під час роботи	Штраф на посадових осіб від 2 до 3 НМДГ	ЗПОАП ст. 33 АКУ ст. 80

1	2	3
Експлуатація громадянами авторото-транспортних та інших пересувних засобів і установок, у яких вміст забруднюючих речовин у відпрацьованих газах, а також рівень впливу фізичних факторів під час роботи перевищують установлені нормативи	Штраф від 1 до 3 НМДГ	ЗПОАП ст. 33 АКУ ст. 81
Невиконання розпоряджень органів, що здійснюють контроль за охороною атмосферного повітря	Штраф на громадян: від 0,5 до 1 МРЗП; посадових осіб від 1 до 1,5 МРЗП	ЗПОАП ст. 33 АКУ ст. 84
Використання ділянок земель державного лісового фонду для розкорчовування, спорудження будівель, переробки деревини, влаштування складів і та ін. без належного дозволу на використання цих ділянок	Штраф на: громадян від 5 до 10 НМДГ, посадових осіб від 9 до 18 НМДГ	ЛКУ ст. 105-8 АКУ ст. 63
Порушення встановленого порядку використання лісового фонду, заготівлі і вивезення деревини та заготівлі живиці	Штраф на: громадян від 3 до 7 НМДГ, на посадових осіб від 5 до 8 НМДГ	ЛКУ ст. 105-12 АКУ ст. 64
Незаконна порубка і пошкодження дерев і чагарників, саджанців у лісових розсадниках і на плантаціях, молодняка природного походження і самосіву на площах, призначених під лісовідновлення	Штраф на: громадян від 5 до 10 НМДГ, на посадових осіб від 7 до 12 НМДГ	ЛКУ ст. 105-6 АКУ ст. 65
Знищення або пошкодження лісових масивів, зелених насаджень навколо населених пунктів, вздовж залізниць або інших таких насаджень вогнем чи іншим загально небезпечним способом Ті самі діяння, що спричинили загибель людей, масову загибель людей або інші тяжкі наслідки	Обмеження або позбавлення волі на строк від 2 до 5 років Позбавлення волі на строк від 5 до 10 років	ЛКУ ст. 105-1 ККУ ст. 245-1 ККУ ст. 245-2
Знищення або пошкодження поєззахисних смуг, захисних лісових насаджень вздовж берегів річок, каналів, навколо водних об'єктів, гідротехнічних споруд, на смугах відводу автомобільних доріг, залізниць та інших захисних лісових насаджень	Штраф на: громадян від 5 до 10 НМДГ, посадових осіб від 7 до 12 НМДГ	ЛКУ ст. 105 ЗКУ ст. 211 ВКУ ст. 110 АКУ ст. 65-1
Здійснення лісових користувань не у відповідності з вимогами, передбаченими у лісовому або у лісорубному квитку (ордері)	Штраф на: громадян від 1 до 3 НМДГ, на посадових осіб від 3 до 7 НМДГ	ЛКУ ст. 105-1 АКУ ст. 67
Порушення правил та інструкцій по відновленню, поліпшенню стану і природного складу лісів, підвищенню їх продуктивності, а також по використанню ресурсів спілої деревини	Штраф на посадових осіб від 5 до 7 НМДГ	ЛКУ ст. 105-12 АКУ ст. 68

1	2	3
Пошкодження сінокосів і пасовищних угідь на землях державного лісового фонду	Штраф на: громадян від 1 до 3 НМДГ, посадових осіб від 3 до 7 НМДГ	ЛКУ ст. 105-17 АКУ ст. 69
Самовільне сінокосіння та пасіння худоби в лісах і на землях державного лісового фонду, не вкритих лісом, збирання дикорослих плодів, горіхів, ягід і та ін. з порушенням установлених строків їх збирання або на ділянках, де це заборонено	Штраф на: громадян від 1 до 3 НМДГ, посадових осіб від 3 до 7 НМДГ	ЛКУ ст. 105-9 АКУ ст. 70
Введення в експлуатацію виробничих об'єктів без обладнання, що запобігає шкідливому впливу на стан і відтворення лісів	Штраф на посадових осіб від 3 до 7 НМДГ	ЛКУ ст. 105-15 АКУ ст. 71
Пошкодження лісу стічними водами, хімічним речовинами, нафтою і нафтопродуктами, шкідливими речовинами, відходами і покидьками, що спричиняє його усихання чи захворювання	Штраф на посадових осіб від 5 до 8 НМДГ	ЛКУ ст. 105-3 АКУ ст. 72
Засмічення лісів відходами	Штраф на: громадян від 1 до 3 НМДГ, посадових осіб від 3 до 7 НМДГ	ЛКУ ст. 105-4 АКУ ст. 73
Знищення або пошкодження лісоосушувальних каналів, дренажних систем і шляхів на землях державного лісового фонду, а також знищення або пошкодження відмежувальних знаків у лісах	Штраф на: громадян від 1 до 3 НМДГ, посадових осіб від 3 до 7 НМДГ	ЛКУ ст. 105-18 АКУ ст. 74, 75
Знищення корисної для лісу фауни	Штраф на: громадян від 1 до 3 НМДГ, посадових осіб від 3 до 7 НМДГ	ЛКУ ст. 105 АКУ ст. 76
Порушення вимог пожежної безпеки в лісах	Штраф на: громадян від 1 до 3 НМДГ, посадових осіб від 3 до 10 НМДГ	ЛКУ ст. 105-2 АКУ ст. 77
Знищення або пошкодження лісу внаслідок виникнення лісової пожежі або поширення її на значній площі	Штраф на: громадян від 3 до 10 НМДГ, посадових осіб від 7 до 12 НМДГ	ЛКУ ст. 105-2 АКУ ст. 77
Порушення законодавства про захист рослин	Попередження або штраф на: громадян від 5 до 10 НМДГ, посадових осіб від 10 до 18 НМДГ	КПРС ст. 40 АКУ ст. 83-1
Самовільне випалювання рослинності або її залишків та опалого листя Ті самі дії, вчинені в межах територій та об'єктів природно-заповідного фонду	Штраф на: громадян від 10 до 20 НМДГ, посадових осіб від 50 до 70 НМДГ Штраф на: громадян від 20 до 40 НМДГ, посадових осіб від 70 до 100 НМДГ	ЗПРС ст. 40 АКУ ст. 77-1 АКУ ст. 77-1
Порушення правил, установлених для боротьби зі шкідниками і хворобами рослин, та інших вимог законодавства про захист рослин, що спричинило тяжкі наслідки	Штраф до 100 НМДГ або обмеження волі на строк до 2 років	ЗПРС ст. 40 ККУ ст. 247

1	2	3
Порушення правил охорони та використання територій та об'єктів природно-заповідного фонду	Штраф на: громадян від 3 до 8 НМДГ з конфіскацією знаряддя і засобів вчинення правопорушення та незаконно добутих природних ресурсів чи без такої; Посадових осіб від 5 до 10 НМДГ з конфіскацією знарядь і засобів вчинення правопорушення та незаконно добутих природних ресурсів чи без такої	ЗППЗФ ст. 64-е АКУ ст. 91
Умисне знищення або пошкодження територій, взятих під охорону держави, та об'єктів природно-заповідного фонду Ті самі події, вчинені шляхом підпалу або іншим загально небезпечним способом, якщо це спричинило загибель людей або інші тяжкі наслідки	Штраф від 100 до 200 НМДГ або обмеження волі на строк до 3 років Позбавлення волі на строк від 5 до 12 років	ЗППЗФ ст. 64 ж ККУ ст. 252-1 ККУ ст. 252-2
Незаконна порубка дерев і чагарників у лісах, захисних та інших лісових насадженнях, що спричинило істотну шкоду, а також на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, в інших особливо охоронюваних містах	Штраф від 50 до 100 НМДГ або арешт на строк до 6 місяців, або обмеження чи позбавлення волі на строк до 3 років з конфіскацією незаконно добутого	ЗППЗФ ст. 64е ККУ ст. 246
Порушення вимог щодо охорони видів тварин і рослин, занесених до Червоної книги України	Штраф на: громадян від 20 до 30 НМДГ з конфіскацією незаконно добутого; посадових осіб від 30 до 50 НМДГ з конфіскацією незаконно добутого	ЗПЧКУ ст. 20 ЗПРС ст. 40 ЗПТС ст. 63 АКУ ст. 90
Експлуатація на водних об'єктах водозабірних споруд, не забезпечених рибозахисним обладнанням	Штраф на: громадян від 1 до 6 НМДГ, посадових осіб від 5 до 8 НМДГ	ЗПТС ст. 63 АКУ ст. 86-1
Порушення правил рибальства	Попередження або штраф на: громадян від 2 до 40 НМДГ, з конфіскацією знарядь і засобів вчинення правопорушення та незаконно добутої риби чи без такої; посадових осіб від 10 до 50 НМДГ з конфіскацією знарядь і улову риби чи без такої	ЗПТС ст. 63 АКУ ст. 85

1	2	3
Проведення вибухових робіт з порушенням правил охорони рибних запасів або диких водних тварин	Штраф до 50 НМДГ або арешт на строк до 6 місяців, або обмеження волі на строк від 2 до 5 років, або позбавлення волі на строк до 3 років	ЗПТС ст. 63 ККУ ст. 250-1
Виготовлення та збут заборонених знарядь добування об'єктів тваринного або рослинного світу, а також збут незаконно добутої продукції	Штраф від 3 до 7 НМДГ з конфіскацією цих знарядь, матеріалів та засобів для їх виготовлення	ЗПТС ст. 63 ЗПРС ст. 40 АКУ ст. 85-1
Порушення правил полювання, яке не мало наслідком добування тварин Повторне порушення правил полювання чи таке, яке мало наслідком добування, знищення або поранення тварин	Попередження або штраф на: громадян від 2 до 20 НМДГ; посадових осіб від 10 до 30 НМДГ Штраф на: громадян від 20 до 40 НМДГ з конфіскацією рушниць та інших знарядь і засобів вчинення правопорушення та незаконно добутих об'єктів тваринного світу чи без такої або позбавлення права полювання на строк до 3-х років; на посадових осіб від 30 до 50 НМДГ з конфіскацією знарядь і засобів вчинення право-порушення та незаконно добутих об'єктів тваринного світу чи без такої	ЗПТС ст. 63 АКУ ст. 85
Порушення правил полювання, якщо воно заподіяло істотну шкоду, а також незаконне полювання на територіях та об'єктах природно-заповідного фонду, або полювання на звірів, птахів та інших видів, що занесені до Червоної книги України Ті самі дії, якщо вони вчинені службовою особою з використанням службового становища або за попередньою змовою групи осіб, або способом масового знищення об'єктів тваринного світу, з використанням транспортних засобів, або особою, раніше засудженою за такі злочини	Штраф до 100 НМДГ або обмеження волі на строк до 3 років з конфіскацією знарядь і засобів полювання і всього добутого Штраф від 100 до 200 НМДГ або обмеження чи позбавлення волі на строк до 5 років з конфіскацією знарядь і засобів полювання і всього добутого	ЗПТС ст. 63 ККУ ст. 248-1 ККУ ст. 248-2

1	2	3
<p>Незаконне зайняття рибним, звіриним або іншим водним добувним промислом, якщо воно заподіяло істотну шкоду</p> <p>Ті самі діяння, якщо вони вчинені способом масового знищення об'єктів тваринного світу або особою, раніш судимою за подібний злочин</p>	<p>Штраф до 100 НМДГ або обмеження волі на строк до 3 років з конфіскацією знарядь і засобів промислу і всього добутого</p> <p>Штраф від 100 до 200 НМДГ або обмеження чи позбавлення волі на строк до 3 років з конфіскацією знарядь і засобів промислу і всього добутого</p>	<p>ЗПТС ст. 63</p> <p>ККУ ст. 249-1</p>
<p>Порушення правил складування, зберігання, розміщення, транспортування, утилізації, ліквідації та використання відходів</p>	<p>Штраф на: громадян від 1 до 5 НМДГ; посадових осіб від 5 до 8 НМДГ</p>	<p>ЗПВ ст.42</p> <p>АКУ ст. 82</p>
<p>Порушення правил ведення первинного обліку на здійснення контролю за операціями поводження з відходами або неподання або подання звітності щодо утворення, використання, знешкодження та видалення відходів з порушенням встановлених строків, а так само порядку подання такої звітності</p>	<p>Штраф на посадових осіб від 3 до 5 НМДГ</p>	<p>ЗПВ ст. 42</p> <p>АКУ ст. 82-1</p>
<p>Приховування перевищення встановлених лімітів на обсяги утворення та розміщення відходів</p>	<p>Штраф на посадових осіб від 2 до 5 НМДГ</p>	<p>ЗПВ ст. 42</p> <p>АКУ ст. 91-3</p>
<p>Приховування, перекручення або відмова від надання повної та достовірної інформації за запитамі посадових осіб і зверненнями громадян та їх об'єднань щодо безпеки утворення відходів та поводження з ними, в тому числі про їх аварійні скиди та відповідні наслідки</p>	<p>Штраф на посадових осіб від 3 до 5 НМДГ</p>	<p>ЗПВ ст. 42</p> <p>АКУ ст. 82-3</p>
<p>Змішування та захоронення відходів, для утилізації яких в Україні існує відповідна технологія, без спеціального дозволу органів охорони навколишнього природного середовища</p>	<p>Штраф на посадових осіб від 2 до 5 НМДГ</p>	<p>ЗПВ ст. 42</p> <p>АКУ ст. 82-4</p>
<p>Передача відходів організаціям, що не мають відповідного дозволу на їх зберігання, оброблення або видалення</p>	<p>Штраф на: громадян від 1 до 3 НМДГ; посадових осіб від 2 до 5 НМДГ</p>	<p>ЗПВ ст. 42</p> <p>АКУ ст. 82-5</p>
<p>Порушення встановлених правил і режиму експлуатації установок і виробництв з оброблення та утилізації відходів, а також полігонів промислових, побутових та інших відходів</p>	<p>Штраф на посадових осіб від 2 до 5 НМДГ</p>	<p>ЗПВ ст. 42</p> <p>АКУ ст. 82-6</p>
<p>Виробництво продукції з відходів чи з їх використанням без відповідної нормативно-технічної та технологічної документації, погодженої в установленому порядку</p>	<p>Штраф на посадових осіб від 3 до 15 НМДГ</p>	<p>ЗПВ ст. 42</p> <p>АКУ ст. 82-2</p>

Список джерел

1. Закон України «Про охорону навколишнього природного середовища»
2. Положення про Державне управління охорони навколишнього природного середовища в областях, містах Києві та Севастополі. Затверджено наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 19.12.2006 р. № 548
3. Положення про Державну екологічну інспекцію в областях, містах Києві та Севастополі. Затверджено наказом Міністерства охорони навколишнього природного середовища України від 19.12.2006 р. № 549
4. Кодекс України про адміністративні правопорушення
5. Закон України „Про охорону атмосферного повітря”
6. Водний кодекс України
7. Земельний кодекс України
8. Кодекс України про надра
9. Лісовий кодекс України
10. Закон України „Про природно-заповідний фонд”
11. Закон України „Про відходи”
12. Закон України „Про рослинний світ”
13. Закон України „Про тваринний світ”
14. Закон України „Про Червону книгу України”
15. Закон України „Про екологічну експертизу”
16. Закон України „Про екологічний аудит”
17. Кримінальний кодекс України
18. Максименко Н.В., Задніпровський В.В., Клименко О.М. Організація управління в екологічній діяльності: Підручник для студентів екологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Вид. 2-ге перероблене і доповнене. – Х.: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2008. – 340 с.

Навчальне видання

**Ладиженський Віктор Миколайович,
Телюра Наталія Олександрівна**

Конспект лекцій навчальної дисципліни

«Екологічне інспектування»

(для студентів 5 курсу денної і 6 курсу заочної форм навчання освітньо-кваліфікаційного рівня спеціаліст, спеціальності 7.070801 (7.04010601) „Екологія та охорона навколишнього середовища”).

Редактор М.З. Аляб'єв

Комп'ютерне верстання Ю.П. Степась

План 2009, поз. 29 Л

Підп. до друку 05.12.09
Друк на ризографі
Зам. №

Формат 60x84 1/16
Ум. друк. арк. 1,4
Тираж 50 пр.

Видавець і виготовлювач:
Харківська національна академія міського господарства
вул. Революції, 12, Харків, 61002
Електронна адреса: rectorat@ksame.kharkov.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи:
ДК № 731 від 19.12.2001